

**לעילוי נשמה
הרב חפץ בן אסתר זצ"ל
פרשת פנחס – שבת מברכין**

עלון חידושי תורה ושאלות מ **א' ועד ת'** על **פרשת השבוע** וענייני דיומא ממפרשי ומדרשי חז"ל

התשובות מסודרות לפי סדר א-ב
בפרשה 168 פסוקים = **סס חיים, צבוע**

אָמַר לָהּ יִצְחָק מֶלֶכָא לְדִבְתִּיָּהּ: אַל תִּתְּנִי רָאִי מִן הַפְּרוּשִׁין, וְלֹא מִמֵּי שְׂאִינָן פְּרוּשִׁין, אֶלָּא מִן הַצְּבוּעִין שְׂדוּמִין לְפְרוּשִׁין, שְׂמַעְשִׁיקוֹן כְּמַעֲשֵׂה זְמֵרִי וּמִבְּשִׁין שְׂכָר כְּפִנְחָס. (סוטה כב ב)

מולד חודש מנחם אב יהיה ביום שישי בשעה 10, 42 דקות ו 5 חלקים

בפרשה 6 מצוות עשה (ספר החינוך)

עשה: דיני נחלות • תמידין בכל יום • קרבן מוסף של שבת • קרבן מוסף בכל ראש חודש • קרבן מוסף ביום חג השבועות • שופר בראש השנה.

אֲמַרְתִּי אֶעֱלֶה בְּתֵמַר אֲחִזָּה בְּסִנְסִינִי (שה"ש ז ט) **אֶעֱלֶה** ר"ת אתרוג ערבה לולב הדס. **אֲנִי אֲהַבִּיהָ [אֲהַבִּין] אֲהַב וּמִשְׁחִי יִמְצְאוּנִי** (משלי ח יז) **מִשְׁחִי** ר"ת מצות שבועות חג ראש השנה יום הכיפורים. **בָּעֵס** ר"ת באר ענן מן, וס"ת רנן. **מִשְׁחָה** ר"ת מאכל שתיה תורה הודאה. **אֲשֶׁה** ר"ת אכילה שתיה הודאה. **מִפְתָּח** ר"ת מטר פרנסה תחיית המתים חיה (ולדעת). **פָּשַׁע** ר"ת פנים שלא עמדו. **אֲנָשָׁא** ר"ת אדם נשר שור אריה. **אָשִׁישׁ** ר"ת אורה שמחה יקר ששון. (רבינו אפרים)

פנחס הוא אליהו – אליהו ד' פעמים עולה לחשבון פנחס (52X4). וזהו שאמרו חז"ל פנחס זה אליהו. ולמה נחלק לד' ונקרא אליהו, לפי שטס כל העולם בד' פעמים, כדאיתא בפ"ק דברכות (ד ב). תנא: מיכאל – באחת, גבריאל – בשניים, אליהו – בארבע, ומלאך המות – בשמינה. ובשעת המגפה, באחת. (ילקוט האזובי) כתב הבן יהודה (ברכות שם) – גם בזה יובן בס"ד רמז הכתוב (משלי ל, כט) **שְׁלֹשָׁה הֵמָּה מִיִּטְבִּי צֶעֶד וְאֶרְבָּעָה מִיִּטְבִּי לָכֶת**, והיינו שלשה רמז לשלשה טיסות של מיכאל וגבריאל, וארבעה של אליהו זכור לטוב: והנה **מיכאל** [101], אם תחלק מספר שמו לשני חלקים ישאר אחד [50/50] ונשאר [1], רמז כי טס כאחת, ו**גבריאל** [246] אם תחלק מספר שמו ארבעה חלקים, שהוא כפל השתי חלקים שחלקת במיכאל, ישאר שתיים [246=4×61, 50=4×12, 2] רמז שהוא טס בשתיים, גם **אליהו** [52] מספר בן [52], שהוא ארבעה פעמים [52=4×13] אחד [13], לרמז שהוא טס בארבעה, ולכן לעתיד יבשרנו ארבעה דברים, דכתיב (ישעיהו נב, ז) **מִשְׁמַעֲשֵׁי שְׁלוֹם מְבַשֵּׁר טוֹב מִשְׁמַעֲשֵׁי יְשׁוּעָה אֲמַר לְצִיּוֹן מֶלֶךְ אֱלֹהֶיהָ**, הרי ארבע בשורות בזה אחר זה בהדרגות כנגד ארבע טיסות. **אליהו** – **בְּאַרְבַּע** מרמז על פנחס אליהו נדב ואביהוא, כיון דנשמותיהם נתעברו בפנחס, ופנחס באליהו א"כ כולוהו איתנהו בהו ויש בו ארבע. (יכהן פאר)

איתא בפרקי דר"א (פרק כט) אמר לו הקב"ה, (אליהו) טוב אתה מאבותיך? עשיו בקש את יעקב להרגו, שנאמר **יִקְרְבוּ יָמֵי אָבִי וְאֶתְּרָגָה אֶת יַעֲקֹב אָחִי**. וברח מלפניו ונמלט, שנאמר **וַיִּבְרַח יַעֲקֹב שׂוּדָה אֲרָם**. פרעה בקש להרוג את משה, וברח מלפניו ונמלט, שנאמר **וַיִּבְרַח מִפְּנֵי פְרָעָה**. שאול בקש להרוג את דוד, וברח מלפניו ונמלט, שנאמר **וַיִּדְוֶד בְּרַח וַיִּמְלֹט**. ללמדך שכל מי שהוא בורח נמלט. עמד אליהו וברח מארץ ישראל ונמלט, שנאמר **וַיִּקֶם וַיֵּאָכֵל וַיִּשְׁתָּה**. (ושם) נגלה עליו הקב"ה ואמר לו, **מֶה לָּךְ פֶּה אֵלֶיָּהוּ**. ו**יֵאמָר קִנְאָה**. אמר לו הקב"ה, לעולם אתה מקנא. קנאת בשמים על גלוי עריות, שנאמר **פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן**. וכאן אתה מקנא, חייך ישראל עושים ברית מילה עד שאתה רואה בעיניך. מכאן התקינו חכמים שיהיו עושים מושב כבוד למלאך הברית, (שנקרא אליהו ז"ל מלאך הברית), שנאמר **וּמִלֹּאֲךְ הַבְּרִית אֲשֶׁר אִתָּם חֲפָצִים הֵנָּה בָּא** וגו'. אליהו ישראל יחיש ויביא בחיינו משיח לנחמנו ויחדש לבבנו, שנא' **וְהָיִיב לָב אָבוֹת עַל בְּנֵיהֶם**. ע"כ. **לִכְן אֲמַר הֲנִי נֹתֵן לֹךְ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם**. (כה יב) פסוק זה ראשו ל' וסופו מ'. מ"ל – כאן הבטיחו במקום מילה שם תהא מצוי. (ילקוט האזובי). כתב בעה"ט – **אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם**. שלום כתיב והוא וי"ו קטיעא בפ"ג דקידושין כשהוא שלם. **ד"א** מתנה שלמה אני נותן לו י' מתנות במקדש י' במדינה (כי י"ד במילוי גימטריה כ') **ד"א** ו' קטיעא כי פנחס הוא אליהו וכן אליהו כתיב חסר וי"ו ויעקוב מלא ו' שנטל ו' מאליהו למשכון עד שיבא עם המשיח ויגאל את בניו והו' יגל יעקב וישמח ישראל ויהיה **משיח** משיח וישמח לימות המשיח ויחזור הוי"ו ויהא אליהו שלם. תרגום יונתן – **בְּשׁוּבָא אִמַּר לִיה מִן שְׁמֵי הָאֲנָא גִּזְר לִיה נִת קִנְמִי שְׁלָם וְאַעֲבִידֵנָּה מִלֹּאֲךְ קִנְיִי וְנִיחִי לְעִלְמָא לְמִבְּשָׂרָא גְּאוּלְמָא בְּסוֹף יוֹמָא**. פירוש שהוא מלאך החי נצח וכל דבר רוחני שאין שייך בו מיתה. כתיב (שופטים ג כ) **וַיַּעַל מִלֹּאֲךְ יְהוֹנָדָה מִן הַגִּלְגָל אֶל הַבְּכִיִּים** וכי מלאך היה והלא פנחס היה ולמה קורא אותו מלאך אל"ר סימון פנחס בשעה שהיתה רוח"ק שורה עליו היו פניו בוערות כלפידים (ויקרא רבה א א). ודייק מדכתיב **בריתי שלום** היינו מלאכי השלום שאין בהם לא קנאה ולא שנאה רק בשלום. וגם שמו יתברך נקרא שלום. כתב רבינו בחיי – **ושמעתי שהמלה היא נוטריקון שלא למות**. וזה מחזק קבלת רבותינו ז"ל כי פנחס זה אליהו. וכו' מצינו בעצמו שאמר (מלכים א יט) **הִנֵּה נִפְשִׁי כִּי לֹא טוֹב אֲנִי מְאֹד**. כלומר מאבותי שמנו. ומפני שמאס חיי העוה"ז נתן לו חיי העוה"ב ועלה בסעודה השמימה. **שלם** ר"ת שיבוא לפני משיח, הו' קטיעא, כי לא יבוא ביום ו' דהוא ע"ש. דאיתא בגמרא (עירובין מג ב) **כָּכָר מוֹבֵשֵׁט לֶקֶן לְיִשְׂרָאֵל שְׂאִין אֵלֶיָּהוּ בָּא לֹא בְּעָרְבִי שְׁבָחוֹת וְלֹא בְּעָרְבִי יוֹט, מִפְּנֵי הַטּוֹרָה**. (אמרות ה) איתא בגמרא (בב"מ ק"ד א) **אֲשֶׁרְתִּיהָ רַבָּה בְּרַ אָבוֹהָ לְאֵלֶיָּהוּ דְקָאִי בְּבֵית הַקְּבָרוֹת שֶׁל גּוֹיִם אֲמַר לִיה: לֹא כֹה הוּא מָר? מֵאִי טַעְמָא קָאִי מָר בְּבֵית הַקְּבָרוֹת! אֲמַר לִיה: לֹא מִתְּנִי מָר טְהוֹרֹת? דְּמִנְיָא, רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹסִי אוֹמַר: קְבָרֵיהֶן שֶׁל נְכָרִים אֵין מְטַמְּאִין, שְׁנַאֲמַר: "וְאַתָּה צָאנִי צָאן מְרַעֲיָתִי אֲדָם אִתָּם". אִתָּם קְרוּיִין "אֲדָם", [אֵין נְכָרִים קְרוּיִין "אֲדָם". מְבוּאָר דָּגם אַחֵר שֶׁעָלָה לְשָׁמַיִם אִם יוֹרֵד כֹּאן בְּתוֹרַת בְּנֵי אָדָם נִתְחַיֵּב בְּמַצוֹת וְאִסוּר לֹא טוֹמְאָה כִּכְהֵן וּלְפִי שֶׁהוּא לֹא מֵת וְחֵי לְעוֹלָם נִמְצָא שִׁישׁ לֹא בְּרִית כְּהוֹנֵת עוֹלָם. (טעמא דקרא)**

מצינו בגמרא כמה פעמים 'אמר ליה ההוא סבא', 'אשכחיה ההוא סבא' וכן 'ההוא סבא' – כתבו התוספות (חולין ו א) יש מפרשים דכל מקום שהוא מזכיר ההוא סבא – הוא אליהו. כתב רבינו יהודה החסיד – **סבא בגימטריא הוא אליהו** (63).

רמז באלפא ביתא מעשה נבוכדנצר וצדקיה – כ"ל מ' – מלך, נ' – נבוכדנצר, ס' – סימא, ע' – עניו, פ' – לפי שהגיד בפיו מה שראה בעיניו, צ' צדקיה, ק' ר' בנה עלי ויקף ראש ותלעה (איכה ג ה) [ונדרש באיכה רבה ג ב' על נבוכדנצר, דכתיב: ביה (דניאל ב' לה) [אנת] הוא ראשה די דהבא], ש' ת' שם אותו תמיד, ארוחה היתה לו מעל שולחנו ששם תמיד לפני צדקיהו ארוחה, הרי שרמז חורבן הבית מִדְּרָךְ הַעֲרֵבָה (דברים ב ה) עד לימות המשיח שיחזרו דְּרָךְ מִדְּבַר מוֹאָב. (רבינו יהודה החסיד) ואיתא במדרש (שה"ש זוטא ה ב) **הרי זו לימי גוג ומגוג, שישראל עתידים להיות טמונים במעורות ובמחילות, והקב"ה מרתיק עליהם. והקב"ה אומר לישראל פתחי לי אֶתְחִי (שה"ש ה ב) והם מסתכלים והמקום עושה להם נסים והם רואים את המשיח עומד בראש מדבר מואב ועמו ארבע מאות איש והמקום נותן להם גאולה. וכתב וַעֲבָר דְּרָךְ מִדְּבַר מוֹאָב – מיד בנה של מואבית בא מלך, זה מלך המשיח.**

וַיִּרָא פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וַיִּקֶּם מִתּוֹךְ הָעֵדָה וַיִּקַּח רֶמֶחַ בְּיָדוֹ. (כה ז) פנחס ראה ברוח הקודש שעליו מוטל לתקן שתי נפשות של יוסף ויתרו והיה צריך לתקן שני דברים הא' מצד יוסף על טיפין דאיזדריקין, והב' מצד יתרו שפיטם עגלים לעבודה זרה. וראה פנחס בזמרי במעשה עם כזבי והיה ע"ז דפעור. והנה גם נדב ואביהוא היה בהם מעין דוגמא שלא רצו לישא אישה ודומה לענין יוסף. והב' שהקריבו את זה ודומה ליתרו שהקריב לעבודה זרה לכן נתעברו בפנחס כדי שיהיה לו כח לתקן התיקון שלו ושלםם ביחד בפעם אחת. (חומת אנך בשם שבלת של לקט – מגורי האר"י ז"ל) רמז לדבר וַיִּקֶּם מִתּוֹךְ גִּמְטְרִיא יִתְרוֹ (616) וכן וַיִּקֶּם גִּמְטְרִיא יוֹסֵף (156). (חומת אנך). אלישע ביקש מאליהו ויהי נא פִּי שְׁנֵיהֶם בְּרוּךְ אֱלֹי (מ"ב ב ט) **נ"א** ר"ת נדב – אביהוא היינו ביקש מאליהו הוא פנחס דגם הכח של נדב ואביהוא ישארו אצלו. (תכלת מרדכי למהרש"ם)

שאלות

- א. **ובני פלוא אליאב.** לשון רבים והוא מונה רק בן אחד. **ובני אליאב נמואל ודתן ואבירם הוא דתן ואבירם** (כו ח). מי היה הבן הנוסף לפלוא, ומדוע לא נמנה כאן.
- ב. מה הטעם שבכל פרשת המוספין כתיב **תמימים** לגבי עולות ולא לגבי שעיר החטאת.
- ג. **ואמר להם זה האשה אשר תקריבו לי-הנה כבשים בני שנה תמימים שנים ליום עלה תמיד.** (כח ג) בפרשת התמידים רמז למאמר חז"ל 'כל המגדש את אשתו ראשונה, אפילו מזבח מוריד עליו דמעות'. (סנהדרין כח). בסוג האותיות החסרות בפרשה מכל האלפא ביתא.
- ד. **וימת נדב ואביהוא בהקריבם אש זרה לפני י-הנה** (כו סא) מה הטעם דבד' מקומות מזכיר הכתוב מיתתן של בני אהרן.
- ה. **וימנחתם ונספקם לפרים לאילם ולכבשים במספרם כמשפטם.** (כט לג) מה הטעם שביום השביעי נאמר **כמשפטם** ובשאר הימים נאמר **כמשפטם**.
- ו. בפרשתנו פסוק הנקרא מספר רב ביותר של פעמים במשך שנה במסגרת הקריאה בתורה. (לפחות 27 פעמים ובשנים מסוימות אפילו 35 פעמים)
- ז. **וראיתה אתה ונאספת אל עמידה גם אתה פאשר נאסף אהרן אחיד.** (כו ג) פרש"י - מִכָּאן שְׁנֵתָאנָה מִשָּׁה לְמִיתָתוֹ שֶׁל אֶהְרֹן (ספרי). אהרן זכה לזה שכתרו כתר כהונה נתן לבנו בחיי, אבל משה רבינו לא זכה שבנו ממלא את מקומו, מה הפירוש גם **אתה פאשר נאסף אהרן אחיד**.
- ז. מה הטעם שאומרים בראש השנה קודם תקיעת שופר ז"פ **למנצח לבני קרח מןמור. כל העמים תקעו קף** (תהלים מז).
- ח. **שמעון ולוי אחים כלי חמס מכרתיכם.** (בראשית מט ה) וכתוב **אחלקם ביעקב ואפיצים בישראל** (שם ז) פרש"י - אין לה ענינים נוספים ומלמד תיבוקות אלא משמעון, כדי שיהיו נפוצים. כי לוי נתפזר בשנים עשר שבטים כדכתיב ביהושע, נמצא שמעון לבדו בלא לוי (רשב"ם). **חמס** רמז לסופרים ומלמדים משבט שמעון.
- ח. **וירא פינחס בן אלעזר בן אהרן הפהן ויקם מתוך העדה ויקח רמח בידו.** (כה ז) פרש"י - רָאָה מַעֲשֵׂה וְנִזְכָּר הֶלְכָּה; אָמַר לוֹ לְמִשָּׁה: מְקוֹלְגִי מִמָּה, הַבּוֹעֵל אֶרְמִית - קְנָאִין פּוֹגְעִין בּוֹ. אָמַר לוֹ: קְרִינָא דְאֶגְרָתָא אִיהוּ לִיהוֹי פְּרִינְקָא! מִיָּד וַיִּקַּח רִמְחַ בְּיָדוֹ וַיִּגְמֹר. (כתב הראב"ד (רמב"ם איסורי ביאה יב ד) במה דברים אמורים שקנאים פוגעים בו כשהתרו בו קודם לכן. כיצד הרג פנחס את זמרי והא לא התרה בו כלל.
- ט. **לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלום.** (כה יב) איתא במדרש (במדבר רבה כא א) אמר הקב"ה, **בדין הוא** שיטול שכרו. לכאורה וכי יש שכר שאינו מגיע בדין? ועוד דהא קי"ל (קידושין לט ב) שכר מצווה בהאי עלמא ליכא.
- י. מספר הדורות משניתנה כהונה לפנחס עד שנסתלק אביתר וניתנה כהונה לצדוק. רמז בפסוק **לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלום**. (כה יב)
- כ. מספר השנים שזכה יהושע להנהיג את ישראל. רמז בפסוקים: **יפקד י-הנה א-להי הרוחת לכל בשר איש על העדה. אשר יצא לפניהם ואשר יבא לפניהם ואשר יוציאם ואשר יביאם ולא תהיה עדת יהנה כצאן אשר אין להם רעה** (כו טז).
- ל. שלוש ברכות שלא מברכים עליהם בימים שני רביעי ושישי.
- ל. איזה תאריך בשנה לא יכול לחול בארבעה מימי השבוע, בימים בדו"ז.
- מ. בני בנמן למשפחתם **לבלע** משפחת הבלעי **לאשבל** משפחת האשבל **לאחירם** משפחת האחירי. **לשפופם** משפחת השופמי **לחופם** משפחת החופמי. (כו לח) כאן מונה חמשה בנים והם: בלע אשבל אחירם שפופם וחופם. ואילו בפרשת ויגש נמנו עשרה בנים: ובני בנמן **בלע ונכר ואשבל גרא ונעמן אחי וראש מפים וחפים וארד.** (בראשית מז כא)
- נ. **אלה משפחת הראובני ויהיו פקדיהם שלשה וארבעים אלף וישיבע מאות ושלשים.** (כו ז) מה הטעם שנתווספו האותיות ה' ו'-י שהן שמו של הקב"ה בתחילה וסוף שם השבט בשנית רק בראובן שמעון וזבולון. **הראובני, השמעוני, הזבולוני.**
- נ. **חגוף משפחת החנכי לפלוא משפחת הפלאי** (כו ה) פרש"י - לפי שהיו האמות מבזין אותם ואומרים: מה אלו מתחנכים על שבטיהם? סבורין הם שלא שלטו המצרים באמותיהם? אם בגופם היו מושלים, קל וחמר בנשיותיהם. לפיכך הטיל הקדוש ברוך הוא שמו עליהם, ה"א מצד זה ויו"ד מצד זה, לומר: מעיד אני עליהם שהם בני אבותיהם (שהש"ר ד"ב, פסדר"כ בשלח). וזה הוא שמפרש על יד' דוד: **שבטי יה עדות לישראל** (תהלים קכב, ד) השם הזה מעיד עליהם לשבטיהם. לכאורה היה צריך לכתוב קודם "ואח"כ ה' הוא יה שמו יתברך, מדוע הפך הסדר.
- ס. **וינעמד פינחס ויפלה** (תהלים קו ל) אמר רבי אלעזר **וינפלה** לא נאמר אלא **ויפלה** מלמד כביכול שעשה פלילות עם קונו בקשו מלאכי השרת לדחפו אמר להן הניחו לו קנאי בן קנאי הוא משיב חימה בן משיב חימה הוא. מה הטעם שביקשו מלאכי השרת לדחפו, והרי הוא פעל להצלת כלל ישראל.
- ע. **פינחס בן אלעזר בן אהרן הפהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי.** (כה יא) לכאורה מהו השבח ששיבחה התורה את פנחס שהשיב את חמת הקב"ה מישראל, זה היה יפה אילו לא נפל איש מישראל, אבל עכשיו שנפלו כ"ד אלף מישראל על עוון זה למה נאמר (כה יג) **ויכפר על בני ישראל**.
- פ. **לחצרון משפחת החצרוני** (כו ו) מה הטעם דכתיב אצל בני ראובן משפחת **החצרוני** בכתוב מלא, ואצל בני יהודה כתיב (כו כא) **ויקחו בני פרח לחצרון משפחת החצרוני** בכתוב חסר.
- צ. סה"כ מספר הקרבנות הקרבים במיוחד לחג הפסח בכל שבעת ימי החג.
- ק. **וינדבר משה אל י-הנה לאמר.** (כו טו) איתא במדרש (ספרי וטא) אין בכל התורה כולה **וינדבר משה אל י-הנה לאמר**, א"ל הודיעני אם אתה ממנה תחת. וכן כתב בעה"ט: אין פסוק אחר כזה בתורה, א"ל לא תזכור כמה **וינדבר** שדברת אלי. מהו מספר הפעמים שכתוב בכל התורה **וינדבר י-הנה אל משה לאמר**.
- ר. מה הטעם דבכל ימות החג כתיב בהו **וביום השני וביום השלישי** אבל בשמיני כתיב **ביום השמיני** בלי ו' החיבור.
- ש. **אשר הקה דבר י-הנה אליו בימי יאשיהו בן אמון מלך יהודה בשלש עשרה שנה למלכו.** (ירמיהו א ב) מה הטעם שהזכיר את יאשיהו ולא הזכיר את המלכים יהואחז ויהויכין שגם היו בתקופת הנביא ירמיהו, כמה זמן הם מלכו.
- ת. **כבשים בני שנה תמימים שנים ליום עלה תמיד** (כח ג). מספר התמידין שהיו קרבים בשנה, וכנגדם מספר הימים שהתינוק יונק מאמו.
- ת. **ובהדש השביעי באחד לחדש מקרא קדש יהנה לכם פל מלאכת עבודה לא תעשו יום תרועה יהנה לכם.** (כט א) רמז להלכות שופר בשופר.

תשובות

- א. און בן פלתי היה בן נוסף של פלוו, והטעם שלא נכתב כאן לפי שעשה און תשובה (כדאיתא בסנהדרין קט ב) לא רצה לכוללו כאן עם אליאב בניו שנבלעו, ורק רמזו במה שכתב **וּבְנֵי בְלָשׁוֹן רַבִּים**. (טעמא דקרא) *
- ב. בן נח שהקריב בעל מום הקרבן כשר, [אם אינו מחוסר אבר] הו"א דאם אין להם תמים יקריבו על כל פנים בעל מום כדין קרבנות בן נח, קמ"ל. וזה שייך רק בקרבנות עולה, לפי שאין בן נח מקריב אלא עולה אבל בחטאת פשיטא שצריך תמים, וכבר נאמר בפרשת אמור דבעל מום פסול. ועי"ל לרבי עקיבא קרבן בעל מום אם עלה למזבח לא ירד. סד"א אם אין להם תמים יקריבו על כל פנים בעל מום שהרי הותר בדיעבד, וזה דוקא בעולה שלא באה לכפרה אבל חטאת שבאה לכפרה ואין באה בנדבה פשיטא שאי אפשר להביאו. (טעמא דקרא)
- ג. ג' ו' ט' - בכל פרשת התמידים אין את האותיות הללו - לרמז שהגט אינו רצוי למזבח. וכשח"ו יש מקרה שאדם מגרש את אשתו, אזי המזבח מוריד עליו דמעות. (מדשן ביתך בשם עוללות אפרים מאמר שט"ו)
- ד. ד' דברים עשו בני אהרן ולפיכך מתו ובכולן כתיב בהם מיתה, על שהיו שתויי יין ועל ידי שהיו מחוסרי בגדים ומה היו חסרין מעיל שכתוב בו מיתה וע"י שנכנסו בלא רחיצת ידיים ורגלים ועל ידי שלא היו להם בנים וי"א ע"י שלא היה להם נשים. (ויקרא רבה כ ט) (פרדס שמאי) *
- ה. הושענא רבה הוא גמר הדין של כולם כדאיתא בזוהר לפיכך נאמר כאן **כְּמִשְׁפָּטָם**. (טעמא דקרא) *
- ו. **וְאִמְרַתְּ לָהֶם זֶה הָאֱשֶׁת אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לִי-הִנֵּה כְּבָשִׁים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם שְׁנֵים לָיוֹם עֹלָה תְּמִיד**. (כח ג) ראש חודש החל ביום חול - קוראים אותו פעמיים (פעם אחת לכהן ופעם שניה ללוי). ראש חודש טבת היוצא בחנוכה ביום חול - קוראים אותו פעם אחת (מחלקים לשלושה קוראים והרביעי את קורבן היום בפרשת נשא) וכן בקריאה הרגילה של פרשת פינחס.
- ז. זכות כל ישראל תלויה בך לעולם. דאמרו חז"ל (בב"ב קטז א) כל המניח בן כמותו כאילו לא מת, כי יש לו זכות במצוות הבן לאחר מיתתו, ומשה לא היה זקוק לזה כי על ידו הולדו כל התורה וכאילו לא מת וזה הביאור ונאספת אל עמיה גם אמה דהגם שאין לך בן הממלא מקומך מ"מ תמות **כְּאִשֶּׁר נָאֶסְתָּ אֶהְיֶה לְךָ כְּאִשֶּׁר** לפי שזכות כל ישראל תלויה בך לעולם. (כתב סופר עה"ת)
- ז. ז' פעמים מופיע **אֶל-לִהֵם** במזמור, ויכוין שעל ידי התקיעות ימתקם. וכן לפי שמנין התיבות שיש בו (ז"פ) כולל הפסוקים שאומרים **מִן הַמִּצֵּר קָרָאתִי יְיָ** ועד **וּמִשְׁפָּטֶיךָ לְמַדְנִי** (ר"ת קר"ע שט"ן) הם תקפ"ז תיבות והוא בגימטריא שופר עם הכולל. (טעמי המנהגים) *
- ח. חזנים מלמדים סופרים ר"ת **חֶמֶס**. (רבינו אפרים).
- ח. חבר אין צריך התראה (סנהדרין מא א) מאחר והחוטא היה נשיא שבט שמעון שהיה חבר לא בעיני התראה. (אמרי שפר)
- ט. טעם פנחס טעם מיתה שהרי פרח נשמתו וכעת אין לו מיתה אחרת שהרי פנחס הוא אליהו. נמצא שאצל כל אדם אי אפשר לתת לו שכר בעוה"ז לפי שהוא מת לבסוף, אבל לפנחס שפיר אפשר לתת לו שכרו גם בעוה"ז כי הוא חי לנצח. (חנוכה התורה) וכבר הגיע עת מתן שכרו (קול שמחה) *
- י. י' דורות משנייתה כהונה לפנחס עד שנסתלק אביתר וניתנה כהונה לצדוק, דכתיב (ד"ה א ה ל) **אֶלְעָזָר הוֹלִיד אֶת פִּינְחָס** פִּינְחָס הִלִּיד אֶת אֶבְיָשׁוּעַ. וְאֶבְיָשׁוּעַ הוֹלִיד אֶת בְּקִי וּבְקִי הוֹלִיד אֶת עֲזִי. וְעֲזִי הוֹלִיד אֶת נִרְחָה וְנִרְחָה הוֹלִיד אֶת מְרִיזָה. מְרִיזָה הוֹלִיד אֶת אֶמְרִינָה וְאֶמְרִינָה הוֹלִיד אֶת אֶחֱיָשׁוּב. וְאֶחֱיָשׁוּב הוֹלִיד אֶת צְדֹק וְצְדֹק הוֹלִיד אֶת אֶחֱיָעָז. **שְׁלֹשׁ** כתיב ו' זעירא וכתובה כמו י'. (רבינו אפרים) *
- כ. כ"ח שנים זכה יהושע להנהיג את ישראל - כמנין התיבות בתפילתו של משה רבינו: **יִפְקֹד יְיָ-הֵנָּה אֶל-לֵהִי הַרוּחַת לְכָל בָּשָׂר אִישׁ עַל הָעֵדָה. אֲשֶׁר יַצֵּא לְפָנֵיהֶם וְאֲשֶׁר יָבֵא לְפָנֵיהֶם וְאֲשֶׁר יוֹצִיאֵם וְאֲשֶׁר יָבִיאֵם וְלֹא תִהְיֶה עֵדוּת יְיָ-הֵנָּה כִּצְאֹן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רֵעָה**. (רבינו אפרים) וכן לפי שבלק שלח לבלעם כ"ח מיני קסמים והעבירים יהושע מישראל. (מגלה עמוקות פרשת בלק דרוש ו)
- ל. לא בד"ו פסח - יום ראשון של פסח לעולם לא יחול בימים שני, רביעי ושישי, שכן מספר הימים מפסח עד ראש השנה הוא קבוע - 163 ימים, שהם 23 שבועות ועוד יומיים. ממילא לא יהיו בימים הללו ברכות של אכילת מצה, מרור, ברכות ההגדה. (הלכות פסוקות הל מועד עמוד קפז) *
- ל. ל' בחשוון לא יכול לחול בימים בדר"ו. ביום שישי הוא לא יכול לחול כיוון שבסוגי השנים בהן כ"ט בחשוון נופל ביום חמישי - אין את התאריך ל' בחשוון. לעומתו, כל חודש כסליו, למעט ל' בכסליו, הם תאריכים שיכולים לצאת בכל יום בשבוע מלבד יום אחד. כך, א' בכסליו לא יכול לחול רק ביום ז', ב' בכסליו ביום א' וכן הלאה, עד כ"ט בכסליו שלא יחול ביום ז'. ל' בכסליו לא יחול בימים אד"ו, כמו ראש השנה - כיוון שבכל סוגי השנים שבהן כ"ט בכסליו חל בימים ג' וה' אין תאריך ל' בכסליו. (ביאור הלכה אורח חיים תכח ד"ה)
- מ. ממו נעמן וארד בלא בנים ויבם. בלע את נשותיהם וקרא שם בניו נעמן וארד ע"ש המתים, ונחשבו בין בני בנימין מצד היבום להקים שם המת, והם באמת בני בלע. ובלע ובכר הוא שם אחד. אחי וראש הוא שם אחד, אחי ראש ר"ל אחי רם, כי ראש ורם ענין אחד. וגרא לא היה למשפחה בפ"ע. (מלבי"ם). לְשִׁפּוֹסִים - הוא 'מְפִיִּם'. (רש"י).
- נ. נזופים היו ראובן ושמעון - ראובן בלבל יצועי אביו, שמעון במעשה זמרי, ובזבולון משום שהוא הולך כמה פעמים במקום סכנה. (חזקוני) *
- נ. נשים היו צנועות יותר מאנשים ואיתא במדרש (שמות רבה א כה) 'ומנין שלא נחשדו על העררה שהרי אחת היתה ופרסמה הכתוב שנאמר (ויקרא כד, יא) **וְשֵׁם אִמּוֹ שְׁלֹמִית בַּת דָּבִר לְמִשָּׁה דָן**. ואילו אצל האנשים נאמר (במדבר יא א) **בָּכָה לְמִשְׁפַּחְתִּי** על עסקי משפחות על עריות הנאסרות להם. לכך נתן הקב"ה אות ה' של האישות תחילה. (מ.ש.ת.)
- ס. סכנה היא שנכנס לתוך כ"ד אלפי איש משבט שמעון ורצו להרגו - ובכך עבר על הציווי (דברים ד טו) **וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד לְנַפְשֵׁיכֶם**. וקי"ל ספק נפשות להקל, ולא היה זה כדי להציל את עצמו מחטא. (באר בשדה) **אִ"נ** לפי שהקשה לדבר אל השי"ת שאמר לפניו 'רבש"ע על אלו יפלו כ"ד אלף מישראל'. (סנהדרין פב ב - מהרש"א שם)
- ע. ערב רב שהתחתנו עם נשי שבט שמעון הם מתו במגיפה זו, ומבני ישראל לא נפל איש. וזהו שכתוב **וְלֹא כָלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְיָתִי**. שכיפר על בני ישראל שלא נפלו, ואילו שנפלו היו מן הערב רב, שעבדו ע"ז ממש, וישראל נכשלו רק בבעל פעור שהיו סבורים שבזה הם מבזים את הפעור ואין בזה עון, ועל כך כיפר פנחס במעשהו ולא מתו. (מעם לועז בשם הוזהר) *
- פ. פגומים ופסולים היו בניו של חצרון בן יהודה לפי שירחמאל בנו לקח אשה גויה (כדאיתא בירושלמי סנהדרין פ"ב ה"ג) ואף שמסתמא גיירה מכל מקום כיון שלא נתגיירה לשם שמים הוי בנים פגומים ונפסלו ממלוכה לכך נכתבה משפחתו חסרה. (טעמא דקרא) *
- צ. צ"א קרבנות - י"ג קרבנות ליום הפסח, הרי לז' ימי הפסח צ"א קרבנות, בגימטריא **אמן**, לומר לך כל העונה **אמן** אמן אחר הברכות כאילו הקריב כל הקרבנות. (רבינו אפרים)
- ק. קע"ה פעמים כתוב בכל התורה כולה **וַיְדַבֵּר יְיָ-הֵנָּה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר**. וכאן זו הפעם היחידה בתורה שנאמר **וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל יְיָ-הֵנָּה לֵאמֹר**. כתב בספר 'שרשרת זהב' אנו יודעים שדיבור הוא לשון קשה ואמירה לשון רכה, ומשה רבינו היה לו כח לקבל מהקב"ה לשונות קשים של "דיבור" ולהמתיק אותו לישראל בלשון "אמירה" אולם כאן משה שמע **עֲלָה אֶל הַר הָעֶבְרִים הֵנָּה וגו' וְרָאֵה אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן וגו'**, וצריך העם למנהיג אחר, אמר משה רבינו שאולי המנהיג החדש של יוכל להמתיק מדיבור אל אמירה, וזה כוונת בעל הטורים "לא תזכור כמה וידבר שדיברת אלי", שאני הצלחתי להמתיק את הדיבור שדיברת אלי לאמירה. (קב ונקי) *
- ר. רגל בפני עצמו הוא היום השמיני בשונה משאר ימי חג הסוכות שנאמר בהם **וּבַיּוֹם** עם ו' החיבור לענין **פז"ר קש"ב**. פייס בפני עצמו [בכל פרי החג לא היו מטילים פייס איזה משמר יקריב, בשמיני עצרת היו מטילים פייס], זמן בפני עצמו [שמברכים בו שהחיינו], רגל בפני עצמו [שאיין יושבים בסוכה], קרבן בפני עצמו [שאינם מקריבים בו שישה פרים כפי הסדר היורד של פרי החג, אלא פר אחד], שירה בפני עצמו [שהלויים אומרים בו שירה על המוסף שלא מענין השירה של חג הסוכות]. ברכה בפני עצמו [נוסח הברכה אינו כבחה הסוכות אלא מיוחד לשמיני עצרת]. (סוכה מז א)
- ש. שלושה חודשים בלבד מלכו יהואחז ויהויכין לפיכך לא הזכירם. וכל זמן שהיה יאשיהו על כסא מלכותם של יאשיהו ובניו נמשכה נבואת ירמיהו. (אברבנאל) *
- ת. תש"ל תמידין קרבים בשנה - **תְּמִימִם שְׁנֵים לָיוֹם** - ר"ת **תש"ל**. וכן תש"ל ימים תינוק יונק מאמו שהם שתי שנים. (רבינו אפרים)
- ת. תקפ"ו בגימטריא שופר - והלכות שופר נמצא בסיומן תקפ"ו, ואע"פ שלא התכוין המחבר לכך, מהשמים הסכימו על ידו כי עשה את חיבורו לשם שמים. (סידור היעב"ץ)

מקורות / חידודון *

א. **וכן כתב המלבי"ם** - לפלוא היו לו עוד בנים כי י"א שאון בן פלת היינו בן (פלוא) [פלוא], ופה לא חשב רק אליאב להזכיר ענין דתן ואבירם, לכן אמר ובני בלשון רבים כאלו יאמר ובני פלוא אליאב וגו', כמו שבארתי זה בפ"ד ד"ה בכל הספר. (וכ"כ החוקוני בפרשת קרח)
איתא בגמרא - דתן שעבר על דת אל, אבירם שאיבר עצמו מעשות תשובה, ואון שישב באנינות, פלת שנעשו לו פלאות, בן ראובן בן שראה והבין.
אמר רב: און בן פלת לא מכח עצמו עשה תשובה, אלא **אשתו הצילתו, אמרה ליה** [לן]: **מאי נפקא** [מה יצא] **לך מינה** [מקטטה זו]? **אי מר רבה** [אם זה, משה, הוא הרב] — **תהיה אנת תלמידא** [אתה התלמיד], **ואי מר רבה** [אם זה, קרח, הוא הרב] — **תהיה אנת תלמידא** [אתה התלמיד], ולשם מה לך לרבי? **אמר לה: מאי אעביד** [מה אעשה]? **הואי** [היית] **בעצה ואשתבעי לי בהדיהו** [ונשבטתי עמם] שאהיה עמם בכל דבר. **אמרה ליה** [לן]: **ידענא דכולה כנישתא קדישתא נינהו** [יודעת אני שכל העדה קדושה היא], **דכתיב** [שנאמר]: **פי כל העדה פלם קדשים** (במדבר, טז, ג), ונזהרים הם בצניעות. **אמרה ליה** [לן]: **תוב, דאנא מצילנא לך** [שב, שאני מצילה אותך]. **אשקיתיה חמרא וארויתיה, ואגניתיה גואי** [השקתו יין ושכרתו, והשכיבה אותו בפנים]. **אותבה** [התיישה] **על בבא** [שער פתח הבית], **וסתרתה למזיה** [ופרעה את שערותיה] כמתרחצת. **כל דאתא חזיה הדר, אדהכי והכי אבלעו** [מי שבא ראה אותה וחזר לאחוריו, ובין כך וכך נבלעו להם אנשי קרח], וניצל און בן פלת. (סנהדרין ק"א).
והאלשיך כתב — שקראו בלשון רבים מפני שבן כשר אף שהוא אחד נחשב לאביו כבנים רבים.

ד. ר' מני דשאב ורבי יהושע דסכנין ור' יוחנן בשם ר' לוי אמרו בשביל ד' דברים מתו בני אהרן ובכולן כתיב בהם מיתה על שהיו שותיין יין וכתוב בו מיתה שנאמר ויקרא י. ט יין **ושכר אל תשת** ועל ידי שהיו מחוסרי בגדים וכתוב בו מיתה שנאמר שמות כח, **מג והיו על אהרן ועל בניו ומה היו חסרין מעיל שכתוב בו מיתה שנאמר שם, לה והיה על אהרן לשרת** וע"י שנכנסו בלא רחיצת ידים ורגלים שנאמר שם ל, **כא ורחצו ידיהם ורגליהם ולא ימותו** וכתוב שם, **כ בבאם אל אהל מועד ירחצו מים** ועל ידי שלא היו להם בנים וכתוב בו מיתה הה"ד במדבר ג, ד **וימת נדב ואביהוא** [וגו'] **ובנים לא היו להם** אבא חנין אומר ע"י שלא היה להם נשים דכתיב ויקרא טז, ו **וכפר בעדו ובעד ביתו** ביתו זו אשתו. (ויקרא רבה כ ט)
ה. בכל הימים כתיב **במספרם כמשפט ובשביעי כתיב במספרם כמשפטם**, **לפי שהוא סוף הרגל וגמר החג, לומר לך זהו משפטם של שבעת הימים**, ובקרבנות שמיני **במספרם כמשפטם**, עשאן משפט חלוק לעצמן, ומהאי טעמא מזכירין אותו בתפלה בשמו המיוחד שמיני העצרת, וגם לכמה ענינים נחשב כרגל מיוחד לבד לענין תשלומין דראשון כפי שיתבאר בדרשה הבאה. — והנה בכל התירוצים לא יתיישב יפה הלשון הכא והתם, כי לפי משמעות לשון הכא והתם מוסב על שמיני של חג ועל שביעי של פסח, ובאמת המובן ככאן התם בשבעת הימים של חג עצמו, ומצאתי שבנוסחא ש"ס כת"י הגירסא בכולהו כתיב וכו' ובהאי כתיב וכו', והפ"י בכולהו — בכל ימי החג, ובהאי — הפ"י ביום השמיני, והיא גירסא יפה ומכונה מאוד. (תורה תמימה)
ז. איתא במסכת סופרים - ובראש השנה אומר: **כל העמים תקעו כף... עלה אלהים בתרועה י-הנה בקול שופר**. בשעה שהקב"ה עולה לישב על כסא הדין בראש השנה, לדין הוא עולה. הדא הוא דכתיב: **עלה אלהים בתרועה**. וכיון שישראל נוטלין שופרותיהן ותוקעין, מיד י-הנה בקול שופר. מה הקב"ה עושה? עומד מכסא הדין ויושב על כסא רחמים, ומתמלא עליהם רחמים, והופך להם מדת הדין למדת רחמים. אימתי? בראש השנה, בחדש השביעי באחד לחודש. (פרק יט הלכה ב.) וי"א שהוא מעין שיר של יום ביום ראש השנה שהוא יום המלכת הקב"ה על העולם. א"נ **וכני קרח לא מתו** (במדבר כו יא) מאחר וההרר תשובה בליבם (במדבר רבה, יח). לרמז שאין דבר העומד בפני התשובה, וליצר הרע יש שבעה שמות (סוכה נב א), הוא שטן הוא יצר הרע הוא מלאך המות (בב"ב טז א).

בפרק מ"ז 77 תיבות. 77X7 = 539, מפסוק **מן המצר עד ומשפטם למדני** 48 תיבות ס"ה 587 (שופר עם הכולל).
ט. כל המזכה את הרבים אין חטא בא לידו (אבות ה יח) היינו בשוגג **רכלי חסידיו ישמרו** (ש"א ב ט) הא מזיד אפשר בא לידו, הטעם דאין חטא בא על ידו פרש"י — שלא יהיו הוא בגיהנם ותלמידו בגן עדן, משמע מזיד נמי אין בה לידו, דשוגג לא שייך גיהנם, וכי תימא הא סם המות כרוך בעבירה ומה לי שוגג מה לי מזיד, י"ל כשהוא מזיד מעורר כח הטומאה ושורה על מוחו עון ומזהם נפשו משא"כ בשוגג. זכות הרבים של פנחס אין לחשוש שיחטא. (תיבת גמא) א"נ ק"ל ששכירות משתלמת אלא לבסוף ועל כן לאחר מותו של האדם מקבל הוא את שכרו, ושכרו של פנחס היה שלא ימות לעולם אם כן בדין הוא שיטול שכרו. (פרפראות לתורה)

י. **שלים בגימטריא פינחס נולד מהול**. (עם הכולל 380). לכך כתיב ב' לפי שהרג לזמרי שהיה נשיא על חמשה משפחות שמעון **במאול ונמיו נאהד ונכין וצחר**. ולכזבי שהיתה בת ראש אומות חמשה, **אני רקם צור חור רבע**, הרי בין שניהם י' לכך כתיב ב'. (רבינו אפרים).
ע. **ואמר רבי שמעון, ראויים היו ישראל להיות משמדים באותה שעה, פרט לזה שהקדים פנחס למעשה הזה ושפך את ה'רגו**. זהו שכתוב פינחס בן אלעזר בן אהרן הפה השביעי וגו'. דבר אחר פינחס בן אלעזר וגו' - אמר רבי שמעון, בן בן פעמים, בא להשלים האבדה. (זהר פרשת פנחס - מתורגם)
ג. א"נ לפי שאלו **הראובני, השמעוני, הנבולני**. היו צריכין לשני עדים יותר מזולתם. כי ראובן נכשל במעשה בלהה, ושמעון יצא ממנו זמרי, ונראין הדברים שכ"ד אלף שנפלו רובם משמעון והחיסרון שבמספר שבט זה יוכיח. **זבולן לחוף ימים**, (בראשית מט יג) וארז"ל (כתובות סא א) עונת הספנים אחת לשבעה חדשים. ויש לחוש מאחר שירדתי הים באניות פרושים מנשותיהן שמא ע"י זה יבואו לידי זנות, ע"כ חתם שם יח שלשתן לומר שכולם **נזע בזה י-הנה** וגדוריה מעריות לשעבר ולהבא, יותר מכל אומה ולשון. (כלי יקר) א"נ כיון שהביא לבן את לאה ושכב עימה יעקב שלא מדעתו בחושבו שהיא רחל, ואפשר לומר שמצד זה היה בראובן פסול, וכן בשמעון מצד שלא היתה אהבתו עמה כמו לרחל שנאמר בה (בראשית כט ל) **ונאקה גם את רחל מלאה**, וגם לאה אמרה (בראשית כט לג) **פי שמע י-הנה פי שנואה אנכי**, לכן הוצרכו לעדות ששם ה' מעיד עליהם, שכמו שזבולון שהוא סוף בניה של לאה אין בו שום פסול, שהוא בן שיש וודאי שהיתה אהובה אחרי שילדה לו ששה בנים, כך ראובן ושמעון אין בהם פסול. (שפתי כהן)
ל. **לא בדיו פסח, לא גה'ז עצרת, לא אד'ו ראש השנה וסוכה, לא אג'ו יום כיפורים ולא זב'ד פורים**. (הלכות פסוקות לרב יהודאי גאון)
ק. רואים אנו שה' קיים את בקשתו של משה ודיבר אל יהושע רק באמירה, שבכל ספר יהושע כתוב **ויאמר י-הנה אל יהושע** [י"א פעמים], ולא נאמר "וידבר ה' אל יהושע", רק בפעם אחת נאמר **וידבר י-הנה אל יהושע** [י"א פעמים] (יהושע כ א) שזה לשון קשה, ואחז"ל על זה שנאמר שם לשון עזה משהו שהוא דבר תורה. והביאור בזה שכיון שזה נאמר בתורה, כבר משה רבינו המתקין את זה בזמנו לעם בלשון אמירה ורכה, ולכן לא הקפיד ה' לומר ליהושע "וידבר" בלשון קשה, אבל בדבר חדש היה מקפיד וצויה ליהושע בלשון ויאמר שהוא לשון רכה, בכדי שיקבל העם ממנו ולא יהיה לו לטורח להמתיק לעם מדיבור על אמירה. (קב ונקי)

פ. שלשה בנים היו לחצרון דכתיב (דברי הימים א ב ט) **ובני חצרון אשר נולד לו את ירחמאל ואת רם ואת פלוכי**. הוא ירחמאל קדמוי אלא שנשא אשה גויה להתעטר בה דכתיב (דברי הימים א ב כו) **ותהי אשה אחרת לירחמאל ושמה עטרה היא אם אונם**. שהכניסה אנינה לתוך ביתו. (ירושלמי סנהדרין פ"ב ה"ג) פרש"י - לפי פשוטו ישראלית היתה. וביבמות ירושלמי כתב שלקח נכרית להתעטר בה יפה ושרית היתה **היא אם אונם**. (שמעתי) **אם** כמו **שקמתי אם בישאל** (שופטים ז ז) והיא היתה **אונם** שפל וחלש היה לשון אונו וכמו **לא אכלתי באני ממנו** (דברים כו יד) וכמו כמתאוננים (במדבר י"א) ויצא ממנו ששן שנתן בתו לירחע המצרי עבדו ומספר בגנותו כלומר לא היו ראויין למלכות ויצא ממנו ישמעאל בן נתניה בן אלישמע שהרג גדליה בן אחיקם (ירמיהו מ"א)
ש. **נביא אקים להם מקרב אחיהם כמוך ונתתי דברי בפיו ודבר אליהם את כל אשר אצננו**. (דברים יח יח) זהו ירמיהו בגימטריא **נביא אקים להם**. (289)
נביא מקרבה מאחיה כמני יקים לך י-הנה א-ל-היך אליו תשמעון. (דברים יח טו) **נביא מקרבה מאחיה** בגימטריא **אך ירמיהו בן חלקיהו** (503 עם הכולל) משה רבינו אומר : ירמיהו צדיק כמוני ושבתו יעמדו כנגדו ויתנבא מ' שנה. (רוקח שופטים)
ירמיהו גמטריא אסיר (271) על שם שנאסר בבית הכלא דכתיב **וירמיהו הנביא ה'ה כלוא בקצר המצרה אשר בית מלך יהודה**. (ירמיהו לב ב) (רבינו אפרים). ונקרא ירמיהו על שם החורבן והוסיפו י-ה בשמו לרמוז שאם יחזרו בתשובה יהי ה' בעזרם ולא יחרב הבית. (פני יוסף הפטרת פנחס)

שבעים פנים לתורה, לעיתים תהיה יותר מתשובה אחת
התשובות אינם להלכה למעשה, הערות והארות יתקבלו בברכה
לעילוי נשמת הרב חפץ בן אסתר זצ"ל
 לקבלת העלון במייל ניתן לפנות לכתובת ramnadlan018@gmail.com